

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Uzależnienie finansowe jako obszar bezpieczeństwa ekonomicznego państwa	19
1.1. Podstawowe koncepcje bezpieczeństwa ekonomicznego	19
1.2. Bezpieczeństwo ekonomiczne a bezpieczeństwo państwa	27
1.3. Bezpieczeństwo ekonomiczne w warunkach globalizacji	35
1.4. Sposoby ujmowania bezpieczeństwa ekonomicznego	46
1.5. Model bezpieczeństwa ekonomicznego oparty na koncepcji ruchu okrężnego w gospodarce rynkowej	49
1.6. Istota i obszary uzależnienia ekonomicznego	61
1.6.1. Uzależnienie od zasobów naturalnych	63
1.6.2. Uzależnienie energetyczne	66
1.6.3. Uzależnienie żywnościowe	68
1.6.4. Uzależnienie finansowe	70
1.6.5. Uzależnienie od technologii	71
1.7. Teoretyczne źródła koncepcji uzależnienia finansowego	73
1.7.1. Koncepcja zależności	73
1.7.2. Teoria systemu światowego	78
1.7.3. Współczesne źródła koncepcji uzależnienia finansowego ..	82
1.7.3.1. Teorie globalizacji	82
1.7.3.2. Mikroekonomiczne koncepcje uzależnienia finansowego	90
1.7.3.3. Teorie współzależności ekonomicznej	91

Rozdział 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna jako miara uzależnienia finansowego gospodarki	95
2.1. Międzynarodowy transfer czynników produkcji jako źródło uzależnienia gospodarki	95
2.2. Cztery swobody wolnego rynku Unii Europejskiej	110
2.3. Istota i struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	120
2.4. Charakterystyka wytycznych MFW w zakresie gromadzenia danych o składnikach międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ..	128
2.4.1. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	128
2.4.2. Zagraniczne inwestycje portfelowe	132
2.4.3. Derywaty finansowe	134
2.4.4. Pozostałe inwestycje	136
2.4.5. Aktywa rezerwowe	137
Rozdział 3. Determinanty kształtowania się międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	141
3.1. Selekcja determinant bezpośrednich inwestycji zagranicznych ..	143
3.2. Determinanty zagranicznych inwestycji portfelowych	147
3.3. Determinanty przepływu derywatów finansowych	150
3.4. Determinanty pozostałych inwestycji	154
3.5. Czynniki warunkujące rozmiary aktywów rezerwowych	155
3.6. Selekcja czynników warunkujących poziom międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto	158
Rozdział 4. Koncepcja uzależnienia finansowego państwa	163
4.1. Istota bezpieczeństwa finansowego państwa	163
4.2. Konkretyzacja koncepcji uzależnienia finansowego państwa	167
4.3. Mierniki uzależnienia finansowego gospodarki	174
4.3.1. Ogólne mierniki oparte na międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	174
4.3.2. Wskaźniki stanu struktury międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	179
4.3.3. Mierniki uzależnienia finansowego wynikające z bilansu płatniczego	186
4.3.4. Pozostałe wskaźniki uzależnienia finansowego	188

Rozdział 5. Rozmiary i dynamika międzynarodowej pozycji inwestycyjnej państw Unii Europejskiej w latach 2002–2013 193

- 5.1. Stan międzynarodowej pozycji inwestycyjnej państw Unii Europejskiej na koniec 2013 roku 193
- 5.2. Aktywa i pasywa zagraniczne w państwach Unii Europejskiej o dodatniej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto 201
- 5.3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto i jej zmiany w państwach o nieznacznie ujemnej relacji międzynarodowej pozycji inwestycyjnej do produktu krajowego brutto 219
- 5.4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w państwach o znacząco ujemnej relacji międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do produktu krajowego brutto 234
- 5.5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w państwach o najniższym stosunku MPI do produktu krajowego brutto 252

Rozdział 6. Determinanty międzynarodowej pozycji inwestycyjnej państw Unii Europejskiej w latach 2002–2013 273

- 6.1. Podstawowe parametry makroekonomiczne państw Unii Europejskiej 273
 - 6.1.1. Stan i zmiany produktu krajowego brutto 273
 - 6.1.2. Dynamika zmian cen 287
 - 6.1.3. Stan i zmiany sytuacji finansów publicznych 292
- 6.2. Demografia i rynek pracy 304
 - 6.2.1. Wielkość populacji w badanych państwach 304
 - 6.2.2. Aktywność zawodowa i problemy z bezrobociem 321
 - 6.2.3. Koszty pracy 329
- 6.3. Opodatkowanie działalności gospodarczej 342
- 6.4. Innowacyjność w badanych państwach 353
- 6.5. Determinanty inwestycji portfelowych 364
- 6.6. Pozycja państw Unii Europejskiej w międzynarodowych rankingach 378
 - 6.6.1. Rankingi międzynarodowej konkurencyjności 380
 - 6.6.2. Ratingi międzynarodowej wiarygodności kredytowej 383

Rozdział 7. Statystyczne badanie uzależnienia finansowego państw Unii Europejskiej	389
7.1. Wskaźniki uzależnienia finansowego państwa oparte na międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto i jej składowych ..	389
7.1.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a oficjalne aktywa rezerwowe	389
7.1.2. Wskaźniki międzynarodowej integracji finansowej	397
7.1.3. Odpływ netto bezpośrednich inwestycji zagranicznych a międzynarodowa pozycja inwestycyjna	401
7.2. Źródła uzależnienia finansowego pochodzące z bilansu płatniczego gospodarki	411
7.3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne ..	428
7.4. Pozostałe wskaźniki uzależnienia finansowego	432
7.5. Taksonomiczne badanie uzależnienia finansowego państw Unii Europejskiej	443
7.5.1. Metodologia badania	443
7.5.2. Taksonomia międzynarodowej pozycji inwestycyjnej państw Unii Europejskiej	449
7.5.3. Taksonomiczne badanie determinant międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	453
7.5.4. Indeks uzależnienia finansowego	457
Zakończenie	471
Literatura	479
Spis rysunków	515
Spis tabel	517
Summary. Financial dependence as the threat to the economic security of the state	523